

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា

ការណែនាំ
ស្តីពី
ការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមបុរេស្ថាន
សំរាប់
សាលារៀន សហគមន៍ និង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល

ផ្សាយចេញពីនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវគន្លឹះកោសល្យ

គំរោង CBE ឆ្នាំ២០០៦

កថាបុរ

ការអប់រំបំណិនជីវិត ផ្តល់សារៈសំខាន់ពីយ៉ាង គឺផ្នែកសុខុមាលភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្សានុសិស្ស និងផ្នែកសមត្ថភាពរបស់ពួកគេ ក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ។

ឯកសារណែនាំសំរាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននេះ ត្រូវបានអភិវឌ្ឍឡើងសំរាប់ជាជំនួយដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ដើម្បីឱ្យអនុវត្តកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា ២០០៥-២០០៩ ។

ឯកសារណែនាំសំរាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជាឯកសារសំខាន់មួយ ជួយដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ក្នុងការបញ្ចូលកម្មវិធីនេះបន្ថែមទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាគោល ។

ឯកសារណែនាំសំរាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន បានបង្ហាញពីលំនាំ ដែលសាលារៀនសហគមន៍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ត្រូវធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីអភិវឌ្ឍកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សូមអំពាវនាវដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ សូមខិតខំប្រឹងប្រែង ព្យាយាមអនុវត្តឱ្យបាននូវឯកសារនេះ ទៅតាមតួនាទី និងភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សង្ឃឹមថា សហគមន៍មូលដ្ឋាន អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ នឹងបន្តជួយជំរុញការកែលម្អគុណភាពអប់រំនៅកម្ពុជា ឱ្យសម្រេចជោគជ័យទៅតាមគោលនយោបាយនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

ឯកសារណែនាំសំរាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននេះ នឹងចូលជាធរមានចាប់តាំងពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ហើយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សូមប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ឯកសារនេះជាផ្លូវការចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ ។
លោកជំទាវ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិត កុល ផេង

សេចក្តីផ្តើម

គោលនយោបាយថ្មីសំរាប់អនុវត្តកម្មវិធីសិក្សា និងគោលនយោបាយអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន មានចែងពីចក្ខុវិស័យ និងផែនការនៃការផ្តល់សេវាអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ។

សមាសភាពនៃការផ្តល់សេវាអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានថ្មី ដែលសាលារៀនត្រូវបង្រៀនកម្មវិធីនេះ ពី២-៥ ម៉ោង ក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។ កម្មវិធីនេះជាកម្មវិធីដែលត្រូវបានអភិវឌ្ឍឡើង ដើម្បីបង្កើនភាពទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពតាមតំបន់ ដោយផ្តល់ឱកាសដល់សិស្សក្នុងការពង្រីកចំណេះដឹងបន្ថែម ដែលនេះជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីសិក្សាក្នុងប្រព័ន្ធតាមសាលារៀន ។ កម្មវិធីនេះផ្តល់នូវបំណិនវិជ្ជាជីវៈ និងបុរេវិជ្ជាជីវៈ ដែលស្របទៅនឹងស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៅតាមមូលដ្ឋាន និងអភិវឌ្ឍបំណិនជីវិតតាមជំរើសរបស់សិស្ស ។

កម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមិនមានលក្ខណៈដូចគ្នាទាំងអស់ទេ ប៉ុន្តែ កម្មវិធីនេះមានធនធាន និងពេលវេលាសំរាប់ឱ្យសាលារៀន និងសហគមន៍អាចធ្វើការសំរេចច្រើប្រាស់ យ៉ាងណាឱ្យ មានលក្ខណៈល្អប្រសើរបំផុត សមស្របតាមតំរូវការជាក់ស្តែងរបស់សិស្ស ។

គេរំពឹងទុកថា សកម្មភាពនៃកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននឹងមានសារប្រយោជន៍ អាចជួយបង្កើនចំណាប់អារម្មណ៍ ធ្វើឱ្យសិស្សរីករាយក្នុងការសិក្សា និងជួយឱ្យសិស្សធ្វើសកម្មភាពយ៉ាងសកម្ម ។

ឯកសារណែនាំនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងជាឯកសារជំនួយដល់សាលារៀន សហគមន៍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបង្កើតកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីយកទៅបង្រៀននៅតាមសាលារៀន ។

ការផ្តល់កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលបានរៀបចំនៅក្នុងឯកសារនេះ មានបីរបៀប ដូចខាងក្រោម៖

- ១. ភាពជាដៃគូ រវាងសាលារៀន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
- ២. ភាពជាដៃគូ រវាងសាលារៀន និងសហគមន៍
- ៣. កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលរៀបចំឡើងដោយសិស្ស

ជំពូកទី១: ភាពខ្វះខាត វេទនាសាលារៀន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនមានការចាប់អារម្មណ៍លើកម្មវិធីបំណិនជីវិត ហើយកំពុងតែផ្តល់ការគាំទ្រកម្មវិធីបំណិនជីវិត។ សាលារៀនអាចធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នៅតាមមូលដ្ឋាន និងអាចស្នើសុំការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីអង្គការទាំងនោះ ដើម្បីបង្កើតកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលមានបំណងចង់សហការជាមួយនិងសាលារៀន ក្នុងការផ្តល់កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន នៅក្នុងឯកសារណែនាំនេះ ផ្នែកខាងចុង។

សាលារៀន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលត្រូវសហការគ្នា បំពេញទំនាក់ទំនងពាក្យសុំចុះបញ្ជីរួមគ្នា។ ការចុះបញ្ជីនេះនឹងជួយឱ្យសាលារៀន និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលធ្វើការសំរេចចិត្តបានត្រឹមត្រូវ ក្នុងដំណើរការកម្មវិធី។

ជំពូកទី២: ភាពខ្វះខាត វេទនាសាលារៀន និងសហគមន៍

នេះគឺជាកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលសមាជិកស្ម័គ្រចិត្តរបស់សហគមន៍អាចផ្តល់ឱ្យ។

ឧទាហរណ៍នៃកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ចំនួន២០ខាងក្រោម ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗចាំបាច់សំរាប់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តរបស់សហគមន៍ ក្នុងការដំណើរការកម្មវិធី ស្របទៅតាមធនធានដែលមាន។

ប្រធានបទចំនួន២០ ដូចខាងក្រោម ជាឧទាហរណ៍:

១- ការប៉ះកង់	១១- ការធ្វើទ្រូងសត្វល្អិត
២- ការសង្គ្រោះបឋម	១២- ការដេរបាក់
៣- ការយល់ដឹងពីសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍	១៣- ការដេរសំពត់
៤- ការថែទាំទោចក្រយានយន្ត	១៤- ការថែរក្សាបរិស្ថាន
៥- ការបង្កើតទីផ្សារលក់ផលិតផលរបស់សិស្ស	១៥- ការធ្វើខ្លែង
៦- ការធ្វើស្តុនបន្លែក្នុងសាលារៀន	១៦- ការរៀបចំសំដែងសិល្បៈ
៧- ការដាំឱ្យធុរចំបើង	១៧- ការធ្វើម្ហូប
៨- ការធ្វើឆ្នាំង/ក្អម	១៨- ការរៀបចំកម្មវិធីប្រកួតកីឡាបាល់ទះ
៩- ការធ្វើកំព្រោងឫស្សី	១៩- ការថែរក្សាទារក
១០- លំហាត់ប្រាណ និងកម្មវិធីកីឡា	២០- ការយល់ដឹងអំពីពិការភាព

ឯកសារស្តីពីបំណិនជីវិតនេះ ត្រូវបានថតចម្លង និងចែកជូនដល់គ្រប់សាលារៀនទាំងអស់ ចំនួន២០ច្បាប់ រួមជាមួយនិងឯកសារណែនាំនេះ ផងដែរ។

សាលារៀនអាចសហការជាមួយនិងសមាជិកសហគមន៍ ដើម្បីផ្តល់ឧទាហរណ៍គំរូមួយ ឬ លើសពីនេះ ដោយអនុវត្តតាមដំណាក់កាលដូចខាងក្រោម:

(ទីកែច្នៃស្រែចេញស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា)

វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាប

៤. វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា

ស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា

ស្ថាប័នស្រែកម្រិតទាប និង វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាប

៥. (ស្ថាប័នស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា)

ស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាបបំផុតនៃប្រទេសកម្ពុជា

ស្ថាប័នស្រែកម្រិតទាប និង វិទ្យាស្ថានស្រែកម្រិតទាប

